

PM: Uppföljning av Österåkers kommuns VA-plan

Syftet med detta PM är att följa upp Österåkers kommuns plan för vatten- och avlopp, VA-plan, som antogs 2019. PM:et ska ge en övergripande sammanfattning av vad som har förändrats sedan 2019, vilka åtgärder från handlingsplanen som har genomförts och vad det har för inverkan på kommunens översiktsplan och strategiska utveckling.

Bakgrund

Syftet med VA-planeringen är att skapa förutsättningar för en långsiktig hållbar VA-försörjning för hela kommunen och som möjliggör kommunens bebyggelseutveckling. Kommunen har ett ansvar för att efter behov inrätta verksamhetsområden för allmänt VA. VA-huvudmannen, Österåkersvatten AB, ansvarar för själva utbyggnaden. Det krävs långsiktig planering för att det ska kunna ske på ett strukturerat och ekonomiskt lämpligt sätt. VA-planen utgör tillsammans med VA-policyn och VA-översikten grunden för kommunens VA-planering. VA-policyn är kommunens inriktning för VA-försörjningen både inom och utanför verksamhetsområden för allmänt VA. Målet är långsiktigt hållbar VA-försörjning och god ekologisk status för vatten.

En dagvattenstrategi togs fram i samband med VA-planen, den utgör dock ett eget separat dokument som inte följs upp i detta sammanhang. Under 2024 kommer ett projekt kring hållbar dagvattenhantering påbörjas.

Dagvattenstrategin kommer att följas upp baserat på resultatet från det projektet.

Den aktuella VA-planen togs fram tillsammans med översiktsplanen och bl.a. togs en utredningsordning fram som är gemensam för de bägge planerna.

27 september 2021 beslutade kommunstyrelsen att uppdra åt Samhällsbyggnadsförvaltningen (KS § 10:11) att följa upp den befintliga VA-planen. Uppföljningen görs i enlighet med den uttryckta ambitionen i VA-planen och med Havs- och vattenmyndighetens riktlinjer. Arbetet kopplas mot uppföljningen av översiktsplanen, numera kallad planeringsstrategi.

Framtagande av vattentjänstplan

Ändringar i lagen om allmänna vattentjänster (LAV) (2006:412) ställer krav på kommuner att ta fram en vattentjänstplan. Vattentjänstplanen ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. Planen ska även innehålla en bedömning av hur de allmänna VA-anläggningarna ska hanteras vid ökad belastning på grund av skyfall.

Parallellt med arbetet med planeringsstrategin driver kommunen tillsammans med Roslagsvatten projektet med att ta fram en vattentjänstplan för Österåker. Planen kommer inte att ersätta kommunens nuvarande VA-plan utan endast komplettera vissa delar, utifrån de nya lagkraven. Den förväntas färdigställas och antas under 2024. Vattentjänstplanen kommer att uppdateras varje mandatperiod och troligen även framöver länkas ihop med arbetet med planeringsstrategin.

Allmän beskrivning av VA-planeringen samt en nulägesbild

Vatten- och avlopp är även det ett område som inte gått opåverkad av den kraftigt förändrade omvärldskontexten. Tillgång till dricksvatten på både kort och lång sikt har aktualiserats allt tydligare givet de allt mer tilltagande klimatförändringarna och den höjda krisberedskapen.

En av de största förändringarna inom VA-området i kommunen är byggnationen av ett nytt reningsverk i Margretelund. Projektet är Roslagsvattens största och har som vision att bli ett av Sveriges mest hållbara reningsverk. Efter en omfattande utredning, som påbörjades 2018, om alternativ för att säkra den framtida avloppsreningen för Österåker och Vaxholm landade Roslagsvatten under våren 2020 i ett beslut om att påbörja byggnation av ett nytt reningsverk i Margretelund. Beslutet om att lokalisera det i Margretelund baseras på flera faktorer, inklusive miljöhänsyn, ekonomi och teknik. Byggandet av det nya reningsverket bidrar starkt till att säkra framtida avloppsreningskapacitet för både Österåkers kommun och Vaxholms stad och möjliggör fortsatt utveckling av kommunen.

Nybyggnation planeras även på regional nivå. Görvälverket, som är Norrvattens vattenverk, har varit i drift sedan 1929 och har genomgått flera renoveringar för att möta ökande krav på vattenkvalitet och kapacitet. Möjligheterna att fortsätta modernisera den befintliga anläggningen är dock nu begränsade. Med en förväntad befolkningsökning i Norrvattens medlemskommuner från 700 000 till 900 000 invånare fram till 2050, enligt den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUF5 2050), står det klart att verket behöver kunna producera mer dricksvatten. Samtidigt behövs ytterligare reningssteg för att fortsatt kunna skydda mot virus, bakterier och parasiter.

För att möta utmaningarna som många andra skärgårdskommuner står inför deltar Österåker i kunskapshöjande projekt för att proaktivt kunna möta framtida utmaningar kring vattentillgång och avlopp i skärgårdsmiljöerna. Även om dricksvatten ofta diskuteras på regional skala, till exempel genom regionala vattenförsörjningsplanen för Stockholms län (2018), är det viktigt att strategiskt arbete görs för att förstå lokala utmaningar samt se över innovativa och cirkulära lösningar som kan tillgodose behov där traditionella system kommer till korta. Österåkers kommun har under 2023 deltagit i två projekt som behandlar just dessa frågeställningar ur ett skärgårdsperspektiv. De undersökte cirkulärt vatten och nya tekniska lösningar för dricksvatten i skärgården.

Det förändrade säkerhetsläget ställer också krav på större beredskap kring vattentillgång, men detta samordnas på regional nivå och bevakas nära av kommunen. Det finns även behov av att undersöka grundvattentillgångarna i kommunen för att kartera hur framtida scenarion kan komma att se ut.

Enligt den regionala vattenförsörjningsplanen är Largen en ytvattenresurs av hög regional prioritet. Ett uppdrag att utreda Largen som reservvattentäkt påbörjades men har pausats.

2023 har beslut tagits om en nödvattenplan.

Uppföljning av VA-planens olika delar

VA-planen består av:

- VA-policy
- VA-översikt inkl bilagor
- VA-plan
- Dagvattenstrategi

I VA-planen finns även följande bilagor:

- Tabellbilaga 1 - tabell med information om bebyggelsegrupper med 20 hus eller fler som ligger max 100 m från varandra samt utanför befintliga verksamhetsområden för VA
- Kartbilaga 1 - Översiktlig bild av i vilken omfattning och takt bebyggelseområden ska tas in i verksamhetsområdet för VA.

Nedan följs VA-planens olika delar upp på en övergripande nivå.

VA-policy

VA-policyn antogs redan 2016 och inledde arbetet med VA-planen. Sedan den antogs har en gemensam arbetsgrupp för kommunen och Roslagsvatten, en

s.k. VA-grupp, bildats i enlighet med policyn. Denna grupp ansvarar för genomförande av VA-plan.

VA-policyn har legat till grund för framtagandet av VA-planen, och dagvattenstrategin, som följs upp nedan. Policyn bedöms vara fortsatt relevant och aktuell, samt utgör ett stöd för den pågående VA-planeringen.

VA-översikt

VA-översikten är ett omfattande kunskapsunderlag för kommunens och Roslagsvattens VA-planering. Genom framtagandet av den har det kommit fram värdefull kunskap, inte minst förekomsten av tungmetaller, som ligger till grund för hur arbetet med VA-planering bedrivs idag.

Det har dock gått ett antal år sedan arbetet med översikten bedrevs och även om den i stort bedöms vara fortsatt aktuell så finns behov av uppdatering. Kommunens uppdrag att ta fram Vattentjänstplanen är prioriterat och en uppdatering av VA-översikten föreslås därför istället genomföras när VA-planen ska uppdateras (och ersätts av en ny Vattentjänstplan) längre fram.

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen genomför årligen inventering och tillsyn av enskilda avlopp. Det finns ca 5 500 enskilda avlopp i kommunen, av dessa har drygt 5 000 inventerats varav ca 4 400 har fått tillsyn på plats (2023).

Arbetet med att identifiera och åtgärda förorenade områden pågår. Det pågår även ett arbete med att utreda och åtgärda föroreningar kopplade till nedlagda deponier.

Riskerna med PFAS i olika sammanhang har aktualiserats de senaste åren. Vid miljöövervakning i Österåkers kommun har det konfirmerats höga halter av PFAS/PFOS i många vatten och ofta saknas det en uppenbar källa.

Kommunen har identifierat flera platser som bör vara hotspots för PFAS/PFOS, men det saknas idag tillämpbara metoder för att sanera. PFOS ingår bland de ämnen som påverkar miljö kvalitetsnormen för vatten och är därför en viktig faktor i alla miljöprovningar. Kommunen behöver arbeta vidare med sökandet efter de mest förorenade områdena för att underlätta arbetet med sanering när lämpliga metoder forskats fram.

Även om det finns en relativt god kunskap om befintlig problematik och utmaningar när det gäller VA i kommunen så behövs det en ödmjukhet avseende att vi inte vet allt idag samt att förutsättningar förändras löpande. Detta stärker behovet av att kommunen har en aktuell VA-översikt, som behöver uppdateras löpande, bl.a. föreslås en vattenbalansutredning att genomförs kopplat till det vidare arbetet med VA-planeringen.

VA-plan

Plan för den befintliga allmänna VA-anläggningen (Kap. 2 i VA-planen)

Denna del av VA-planen omfattar sammanfattningsvis bl.a. spillvattenanläggningar och ledningar, dricksvattenanläggningar och ledningar, miljö och energi, reservvattenförsörjning, slamhantering samt vattenförsörjningsplan.

Flertalet åtgärder är under pågående arbete, d.v.s. pågår eller fortlöper enligt plan. Arbetet inkluderar strategisk planering, underhåll, förbättringar och optimeringar.

Några exempel på aktiviteter som har genomförts/pågår:

- Nyhagens omvandlingsområde är genomfört.
- Verksamhetsområdet för spill- och dricksvatten i Linanäs har utvidgats och driftsatts.
- Utbyggnad av Margretelunds reningsverk pågår.
- Mellansjö reningsverk – nytt tillstånd upp till 1600 pe klart. Utbyggnad av nytt verk anpassas i tid efter belastning och kommande behov.
- Östanå reningsverk – planering och projektering för det nya verket i Östanå pågår. När Östanå reningsverk är klart kommer en pumpstation byggas där Roslagskulla reningsverk ligger idag och gamla verket rivs.
- Arbetet med att minimera tillskottsvatten i spillvattenledningar pågår.
- Flertalet åtgärder för att säkerställa flödesmätning pågår på samtliga anläggningar.
- Det har tagits fram en nödvattenplan för Österåkers kommun (2023).

Utredningsplan för allmänt VA (Kap. 3 i VA-planen)

I samband med framtagandet av VA-planen (2019) och Översiktsplan 2040 (2018) genomfördes en sammanställning över kommunens områden och dess VA-behov. Baserat på detta och den planerade bebyggelsen togs en utredningsordning för allmänt VA fram. Denna följer översiktsplanens indelning om period 1, 2 och 3 för att visa när allmänt VA prioriteras att utredas för ett specifikt område.

De områden där behov av VA-utredning finns för eventuell anslutning till allmänt VA har delats in i tre delar, Period 1, Period 2 och Period 3 (se utredningsplanen i kartbilden nedan). De områden där behov av VA-utredning

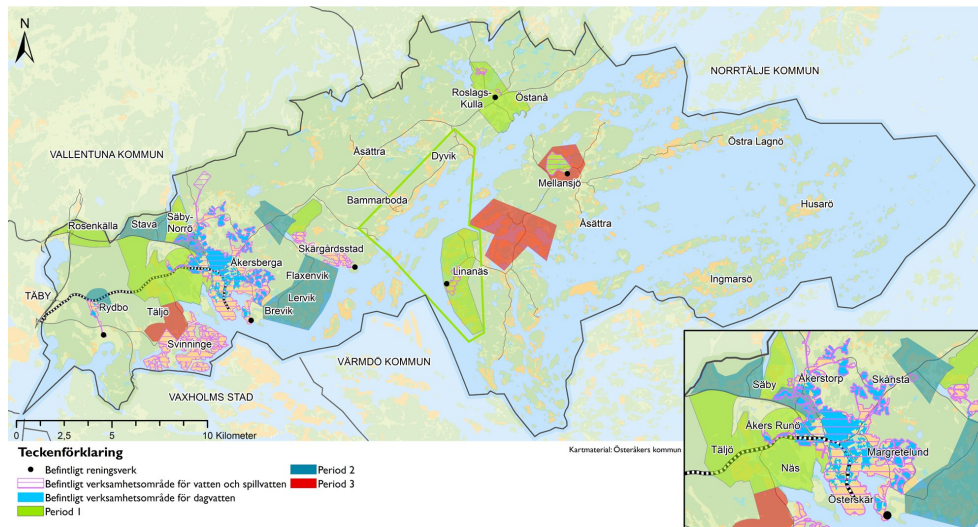
inte bedömts finnas inom tidsramen för VA-planens planeringshorisont ligger i icke färgade områden i kartbilden nedan.

Det ska förtydligas att utredningsordning inte är detsamma som utbyggnadsordningen, då ett område kan utredas och bedömas ej behöva utbyggt allmänt VA förrän vid ett senare tillfälle. Det har dock varit en kommunikativ utmaning att tydliggöra denna skillnad gentemot kommuninvånare och andra intressenter. Att istället ange en utbyggnadsordning med årtal har samtidigt inte varit ett önskvärt alternativ p.g.a. svårigheten att tidsuppskatta planläggning och utbyggnad långt fram i tiden.

När det gäller utvecklingen och prioriteringsordningen för att planlägga och bygga ut VA till förnyelseområden så behöver takten och utbyggnadsordningen utgå från en samlad bedömning av hälso- och miljöaspekter och en hållbar bebyggelseutveckling. Det kan t.ex. röra sig om en lämplig och hållbar takt att arbeta med strategiska planer, efterföljande planläggning, utbyggnad och genomförande av de investeringar som krävs. Även vilka beroenden som finns mellan utbyggnad av allmänna VA-system till olika områden påverkar.

I den första perioden i utredningsplanen för allmänt VA betonas utvecklingen av VA-nätet i exploateringsområden kopplade till Sverigeförhandlingen. Detta innebär nybyggnadsområdena kring Åkersberga och stationssamhällena. Roslags-Kulla och Linanäs inkluderas också i period 1 på grund av tekniska skäl. Period 2 omfattar områden i tätortens utkanter där man förväntar sig ett ökat tryck av förtätning och bebyggelse. Slutligen, i Period 3, inkluderas bl.a. bebyggelsegrupper på Ljusterö. Utifrån denna plan har viss utbyggnad i period 1-områdena hunnit ske, men mycket återstår.

Den kommande vattentjänstplanen har en tidshorisont på tolv år vilket innebär att utbyggnadsplanen behöver en ytterligare prioritering inom period 1 för att bestämma var fokus ska läggas de kommande tolv åren.

Figur 1. Utredningsplan för VA från VA-plan (2019) och kommunens översiktsplan (2018). Planen utgör preliminär prioriteringsordning för utredning av VA.

Status gällande VA-utredningsperiod 1:

- Täljö, Alsro och Gottsunda - Planprogram med VA-utredning pågår
- Stava syd – En utredning kring utveckling av området har påbörjats och vissa utmaningar har identifierats. VA-utredning är ej påbörjad.
- Kanalstaden – Förstudie Kanalstaden pågår liksom planläggning i etapper.
- Nyhagen - Genomfört och klart
- Åkers-Runö - Planprogram med VA-utredning pågår. Att genomföra en omledning av spillvattnen genom blivande Västra Kanalstaden för att möjliggöra framtida exploateringar i västra Åkersberga är påbörjat.
- Rosenkälla etapp 1 och fortsättning - Det finns en gällande detaljplan som inte än har genomförts.
- Östanå, Roslagskulla och Wira – Planprogrammet är under genomförande i etapper, bl.a. ska en tidigare antagen detaljplan genomföras/byggas ut och det har nyligen lämnats planbesked i en annan del av området. Se ovan om Östanå reningsverk.
- Norrö och Saby - Ej påbörjat, dock pågår planläggning för del av Saby med koppling till Åkerstorp samt finns beslut om planbesked i Saby.
- Laggarsvik/Linanäs- planprogram och vidare planläggning har ej påbörjats men VA-utredning är utförd. Vid kommande planläggningen behöver VA utredas närmare. Se ovan avseende Linanäs/Laggarsvik.

Status i andra viktiga VA-utredningsarbeten:

- Därutöver har förberedande arbete påbörjats avseende bl.a. överföringsledningar till förnyelseområden som på sikt avses anslutas till allmän VA.
- Projektering för nytt spillvattenflöde via blivande Kanalstaden till Margretelunds reningsverk har påbörjats.
- Omledning av spill- och dagvattenflöden i samband med utvecklingen av Åkersberga centrum. Mer detaljerad utredning pågår bland annat i samband med Västra Banvägens detaljplan.

Plan för områden i väntan på att tas in i verksamhetsområdet (Kap. 4 i VA-planen)

Innan en allmän VA-lösning är iordningställd kan frågor om enskilda avloppslösningar uppkomma i samband med bygglovsansökningar, klagomål på undermåliga avlopp, anmälan om ändring av befintlig avloppsanläggning eller ansökan om tillstånd till nya avloppsanläggningar. Kapitel 4 i VA-planen beskriver de generella riktlinjer som finns för hur fastigheter ska behandlas i väntan på att de tas in i verksamhetsområdet. Innehållet i detta kapitel, med fokus på bl.a. riktlinjer för fastigheter som planeras att tas in i verksamhetsområde inom en viss tidshorisont, bedöms vara fortsatt aktuellt.

Det skulle möjligtvis kunna finnas behov att ta fram områdesvisa strategier/riktlinjer i väntan på att VA byggs ut i områden som avses planläggas så småningom och har en VA-situation som blir allt mer problematisk.

Plan för enskild VA-försörjning (Kap. 5 i VA-planen)

Detta kapitel i VA-planen innefattar områden som i dagsläget bedöms behövas anslutas till allmänt VA i period 3 och övriga identifierade områden som inte bedöms ha behov av att tas in i det kommunala verksamhetsområdet under VA-planens tidsperiod (se kap 3).

Utmaningar kring vattenbrist och undermålig vattenkvalitet förekommer på flera håll i landet och kommer att bli alltmer angelägna och vanligt förekommande med klimatförändringarna. Samtidigt vill de allra flesta kommuner ha en levande landsbygd eller skärgård. Av den anledningen är det därför angeläget att undersöka och utveckla hållbara lösningar för lokal vattenförsörjning där det klassiska allmänna VA-nätet inte bedöms kunna byggas ut. Österåkers kommun har under 2023 deltagit i två projekt som behandlar just dessa frågeställningar ur ett skärgårdsperspektiv. De undersöker

cirkulärt vatten och nya tekniska lösningar för dricksvatten i skärgården. Projekten delfinansierades av Länsstyrelsens dricksvattenstöd.

Projektet har nyligen avslutats och nu återstår ett arbete med att översätta slutsatserna till exempelvis ett kommunalt förhållningssätt och kommunikativt kunskapsunderlag kring dessa ämnen. Rekommendationerna och förslagen som presenterats i projektet innefattar vikten av VA-rådgivning, möjligheterna till intern samverkan inom kommunen, aktivt främjande av vattenbesparande lösningar och digital teknik, samt gemensam utforskning av alternativa vattenkällor. Det nuvarande kapitlet om enskild VA-försörjning i VA-planen bedöms fortsatt aktuellt, men i en kommande uppdatering bör kapitlet utvecklas och förlängas för att inkludera fler riktlinjer och mer kunskapsunderlag i ämnet.

Genomförande av VA-plan (Kap. 6 i VA-planen)

En VA-grupp bestående av representanter från Österåkers kommun och Roslagsvatten har bildats och träffas löpande. Ett syfte med gruppen är att löpande verka för genomförandet av VA-planen och gemensamt hantera de löpande frågeställningar avseende VA-planering som uppstår.

Utöver de aktiviteter som har listats ovan avseende bl.a. utredning och utbyggnad av allmänt VA listas nedan exempel på andra aktiviteter som har genomförts sedan VA-planen antogs:

- Grov övergripande strukturplan för VA-utbyggnaden är framtagen av Roslagsvatten som samordnas med kommunens kommande behov och tidplan. Arbetet stäms av kontinuerligt på VA-gruppsmöten och i samband med framtagande och i framtiden kommande uppdateringar av vattentjänstplanen.
- Ett tematiskt tillägg till översiktsplanen med fokus på kust och skärgård har antagits 2022.
- Lokalt åtgärdsprogram för vatten (LÅP) togs fram 2020. LÅP:en sammanställer och presenterar på ett övergripande sätt data som inhämtats genom provtagning av kommunens vatten under ett flertal år, tillsammans med ytterligare uppgifter från provtagningar som utförts av andra myndigheter eller organisationer. Denna sammanställning ger en tydlig överblick av kemisk och ekologisk status i kommunens vatten och innehåller förslag på lämpliga åtgärder att utföra, för att förbättra vattenkvaliteten i de vatten där det behövs. En handlingsplan som visar vilka åtgärder som bör prioriteras har också tagits fram inom ramen för projektet.

- Det pågår löpande ett arbete med att utreda dagvattenfrågor avrinningsområdesvis och reservera ytor för dagvattenhantering, vilket var en aktivitet i VA-planen. Bl.a. i samband med olika planprogram, exempelvis Åkersberga stad samt Hacksta-Berga planprogram har dagvatten utretts i ett vidgat perspektiv och ytor reserverats för dagvattenhantering.

Därutöver ingår Österåker, Norrtälje och Vallentuna kommun i Åkerströmmens vattenvårdssamverkan med målet att minska föroreningarna till vattendrag och sjöar i området. Åkerströmmen är ett så kallat avrinningsområde som sträcker sig över flera kommuner.

En aktivitet i VA-planen avser att genomföra åtgärder löpande, angivna i nationella och regionala planer och program (t.ex. Åtgärdsprogram 2016-2021 för Norra Östersjöns vattendistrikt), samt i kommunens övriga dokument så som Lokala miljömål 2016-2019. Nya lokala miljömål för kommunen har samtidigt tagits fram inom ramen för kommunen Miljö- och klimatprogram 2030, som antogs 2022. Miljömål 4 lyder ”Ett Österåker med rent vatten” och berör VA-planeringen och våra vatten på flera sätt. Det arbetas med detta löpande inom VA-planeringen och i fler sammanhang.

Ett nytt åtgärdsprogram för 2022-2027 från Vattendelegationen för norra Östersjön (2021) har tagits fram. I programmet har kommunerna bl.a. en tydlig roll att tillgodose miljö kvalitetsnormer för vatten i fysisk planering genom åtgärd 4 som anger att kommunen ska genomföra sin översikts- och detaljplanering samt prövning enligt plan- och bygglagen så att den bidrar till att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Konsekvenser av VA-planens genomförande (Kap. 7 i VA-planen)

I samband med denna uppföljning av VA-planen har inte en genomgående analys av konsekvenserna av VA-planen genomförts. Det bedöms även vara något tidigt i planens genomförande att göra en sådan analys. De förväntade konsekvenserna av VA-planen bedöms dock bidra till en hållbar utveckling av kommunen i stort men det är av stort vikt att det bedrivs en aktiv VA-planering. Det vill säga att det pågår ett arbete med att genomföra VA-planen samt att det i takt med ny kunskap, ändrade planeringsunderlag och lagkrav görs en bedömning om VA-planen behöver uppdateras och nya ställningstaganden tas.

Aktuell strategi för fortsatt arbete med VA-planering (Kap. 8 i VA-planen)

I VA-planen kapitel 8 beskrivs kort strategier för vidare arbete med VA-planeringen. Nedan beskrivs en aktuell och uppdaterad strategi för det fortsatta arbetet.

Vattentjänstplanen kommer som ovan nämnt inte att ersätta kommunens nuvarande VA-plan utan endast komplettera vissa delar. Den förväntas färdigställas och antas under 2024. VA-planen föreslås dock uppdateras (och ersätts av en ny vattentjänstplan) längre fram. Inför planering av att ta fram en ny översiktsplan behöver frågan om en ny VA-plan aktualiseras och ställning tas till hur de bägge projekten påverkar varandra och ska planeras.

Under kommande år (2024) kommer ett projekt kring hållbar dagvattenhantering påbörjas. Dagvattenstrategin kommer att följas upp baserat på resultatet från det projektet.

Uppföljningen av aktiviteterna listade i VA-planens handlingsplan visar att ett flertal aktiviteter pågår eller är utförda. Fortsatt arbete med aktiviteterna i VA-planen planeras att genomföras.

I stort bedöms den utredningsordning för allmänt VA som har fastställts i översiktsplanen och VA-planen vara fortsatt aktuell. Vissa områden kan ses ha starkare behov idag utifrån vatten- och avloppskvalitet, dricksvattentillgång, samt bebyggelse- och permanenteringstryck vilket skulle kunna påverka prioriteringsordningen i vissa fall. Dessa områden ligger i huvudsak inom period 1 i ordningen och bedöms inte utgöra skäl till akuta ingrepp eller omfattande ändring av prioriteringsordningen. I takt med ökad kunskap kan behovet av strategier och ordningen för bl.a. utbyggnad av VA ändå behöva revideras.

Ett exempel är klimatförändringarna och det varmare klimatet som ger ökade problem med vattenbrist och efterföljande saltvatteninträngning m.m. I takt med en ökad exploateringsgrad i bl.a. kustnära lägen kan problematiken förvärras.

Klimatanpassning är en viktig aspekt när det gäller VA-planering och är ett område där kunskapen löpande kan höjas, i takt med att frågorna ges allt större fokus i samhället. Det görs exempelvis inom ramen för:

- vattentjänstplanen då skyfallspåverkan på de allmänna VA-anläggningarna beskrivs
- avseende kris – och beredskapsplanering (t.ex. nödvattenplan och reservvattenplan samt ev. kopplat till krisberedskapsplan)
- arbetet med genomförande av gällande klimatanpassningsplan, samt kommande uppdatering av den

- andra utredningsuppdrag kopplade till klimatanpassningsarbetet.

Även lagkrav förändras med tiden vilket kan komma att påverka VA-planens aktualitet och den tänkta utredningsordningen samt behov av utbyggnad av allmänt VA m.m.

Det skulle eventuellt kunna finnas behov att vidta vissa åtgärder eller ta fram områdesvisa strategier/riktlinjer i väntan på att VA byggs ut i områden som avses planläggas så småningom och har en VA-situation som blir allt mer problematisk.

Genom vattentjänstplanen kommer en tydligare aktuell tidplan för kommande tolv års-period att redovisas vilket blir ett värdefullt underlag för såväl kommunen, Roslagsvatten som kommuninvånare och andra intressenter. I samband med kommande arbete med en ny översiktsplan kommer såväl utbyggnadsordningen som utredningsordningen avseende VA att lyftas på nytt och vid behov justeras (exempelvis om nya kunskaper finns, förutsättningar förändrats m.m.).

Kommunen och Roslagsvatten bör undersöka vidare hur organisationerna tillsammans kan dra nytta av de slutsatser och lärdomar som kommer utav de två projekt som bedrivits under året avseende cirkulärt vatten och nya tekniska lösningar för dricksvatten i skärgården. Därutöver är det önskvärt att det även fortsättningsvis kan bedrivas projekt i likhet med dessa, i syfte att hantera de utmaningar vi står inför på kreativa och hållbara sätt.

Ett vidare arbete med kommunen lokala åtgärdsprogram, LÅP, i form av en handlingsplan föreslås.

Under 2023 har kommunen och Roslagsvatten i olika sammanhang haft dialoger med andra aktörer och kommuner och på så vis fått ökade kunskaper i olika ämnesområden och inspiration. Inte minst är det av intresse att ha löpande dialog med andra kommuner i regionen med liknande förutsättningar och utmaningar (t.ex. risk för vattenbrist, saltvatteninträngningar och stor andel enskilda VA-lösningar), så som Norrtälje kommun. Bl.a. föreslås en Vattenbalansutredning genomföras i likhet med den som Norrtälje kommun har tagit fram.